

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 6 juni 2010

Utskriftsvänlig pdf-fil

Läs mer om cricket på idrottsforum.org

Joseph O'Neill kan knappast sägas vara den mest produktive av författare, med blott tre romaner på 19 år. O'Neill debuterade 1991 med *This is the Life* utgiven på Faber & Faber i Storbritannien och Farrar, Straus & Giroux i USA. Då var han 27 år med en juristutbildning från Girton College, Cambridge, och han inledde kort efter debuten sin yrkeskarriär som rättegångsadvokat i London. Under sina tio år som praktiserande advokat i ett av Londons klassiska Inns of Court hann han med ytterligare en roman, *The Breezes*, utgiven på Faber & Faber 1996 men refuserad av en redaktör på hans amerikanska förlag, Sally Singer, som nu är hans hustru. Tillsammans har de tre söner, och hela familjen bor på klassiska Hotel Chelsea i New York. New York är också skådeplatsen för O'Neills tredje och mest kända roman, *Netherland*, som skildrar tiden efter attacken den 11 september mot World Trade Center. Boken kom ut i USA 2008 och väckte stor uppmärksamhet efter flera lysande recensioner och ett medgivande från Barack Obama att denne läst boken och dessutom tyckte den var "excellent". *Netherland*, i vars yttre handling cricketsporten har en prominent plats, kom ut på svenska 2009 som *Nederland* (Brombergs), och vi bad juristen, litteraturkritikern och före detta cricketspelaren Lotta Wendel recensera den åt idrottsforum.org. Hennes insiktsfulla läsning av boken reflekteras i recensionen, där hon avslutningsvis med hjälp av cricketen tar ett skutt över Atlanten till Malmö, "Sveriges New York".

Efter 9/11: Cricket i New York

Lotta Wendel

Hälsa och samhälle, Malmö högskola

*Joseph O'Neill***Nederland**

Översättning Boo Cassel

272 sidor, inb.

Stockholm: Brombergs 2009

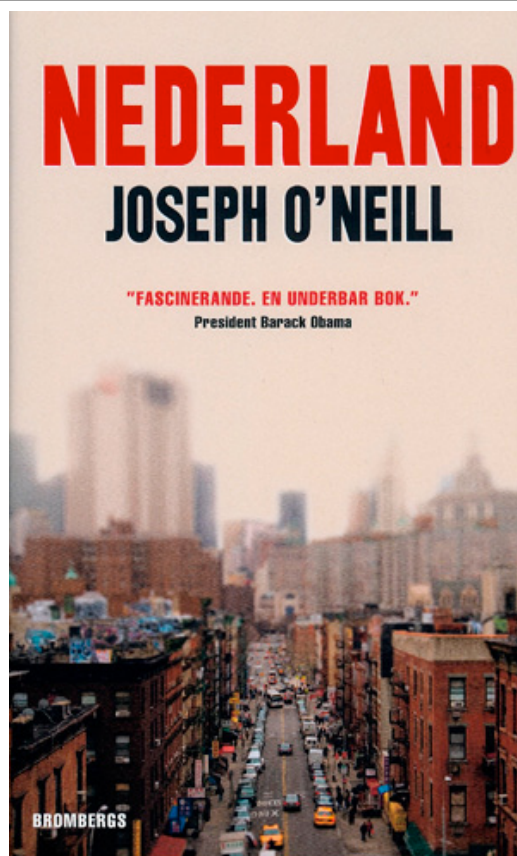
ISBN 978-91-7337-215-2

I.

Idrotten har sin plats i skönlitteraturen. En snabb genomgång av det som ligger och skvalpar i minnet ger intryck av att idrotten främst fungerar som problem eller dramaturgisk nerv, som i Nick Hornbys *Fever Pitch* där kärleken till Arsenal står i vägen för en varaktig och vuxen kärleksrelation eller i *The Football Factory* av John King där identitet och brutalitet binds samman i beskrivningen av huliganerna i periferin av Chelseas supporterbas.

II.

I Joseph O'Neills *Nederland* har idrotten tillskrivits en betydligt ljusare roll. Romanen har redan blivit en mindre klassiker och skildrar stämningarna av skräck, förlust och resignation bland Manhattans medelklass efter angreppen den 11 september 2001. I *Nederland* är det börsanalytikern Hans van der Broeck som försöker lappa ihop sitt liv när allt rasar runt omkring. Arbetet som aktieanalytiker på Wall Street är tomt, tungt och laddat efter att tvillingtornen har fallit. Hans hustru står inte ut i det mentala järngrepp som råder i terrorangreppens efterdyningar. Hon flyttar till sina

anhöriga i London och tar den gemensamma sonen med sig. När familjen lämnat den osannolikt kostsamma lägenheten i Tribeca, flyttar Hans till Chelsea Hotel och blir en färglös resonansbotten mot det klassiska rocknroll-hotellets mera färgstarka klientel. Han hade lätt kunnat tyna bort av sorg och saknad om han inte av en tillfällighet återupptäckt sin barndoms passion – cricket.

För sådant som för de flesta av oss är starka minnen, första skoldagen, kyssten eller jobbet eller resor tillsammans med den älskade, tycks inte lämna några beständiga spår i Hans' medvetande. Det enda som inte tonar bort är bästa cricketögonblicken. Under långa ensamma nätter kan han alltid plocka fram minnet av en rasande slagserie eller avgörande lyra i Rotterdam och Haag. Cricket är kittet i identitetsbygget och livskronologin. Men framförallt är cricket den meningsskapande faktorn i en annars meningslös tillvaro.

Genom sporten träffar vår huvudperson sin sidekick och romanens primus motor, Chuck Ramkinsson. Chuck, en visionär, entreprenör/fiffilare, kommer från Trinidad och ser som sin livsuppgift att introducera cricket i den amerikanska kulturen. Terrorismen kan inte mötas så länge inte amerikanerna kan se världen som den är. Med New York Cricket Club vill Chuck skriva ett nytt kapitel i amerikansk historia. Cricket, med sina invecklade regler och rutiner fungerar som en snabbkurs i demokrati, menar han. Cricket tvingar människor att dela fält med fiender i flera dagar. Den sortens närhet förändrar ens uppfattning om andra. Genom att skapa en gigantisk arena för cricket i New York, en ny nationalsport med nya seriesystem, vill Chuck hitta nya sätt för människor att förstå varandra och överbygga kulturella motsättningar – han vill fixa den jäkla soppa han menar råder i landet.

III.

Idrottshistorikern Brian Stoddart har undersökt cricket och dess historiska roll på de Karibiska öarna.[1] I Stoddarts essäer beskrivs cricket som ett sätt att stärka och upprätthålla de vita koloniala värderingarna som en hegemonisk ordning. Genom spelet internaliseras brittiska kulturella värden, moraliska koder, attityder och symboler i det kolonialiserade samhället.

Den cricket Chuck Ramkinsson vill introducera för att rädda det amerikanska samhället har skalats av sina koloniala konnotationer. Det är en ärlig och uppriktig tilltro till människors godhet (och ja, också till en lönande affärsidé) som får honom att framhålla cricket-spelets anda av gemenskap och respekt. Alla människor visar sina bästa sidor när de spelar cricket. Vad är det första som händer när Indien och Pakistan sluter fred? – De spelar cricket!

I en uppmärksammat artikel i New York Review of Books kritiserade författaren Zadie Smith de instrumentella funktioner som konstruktionen av romanfiguren Chuck Ramkinsson innebär.[2] Det är Hans van der Broeck, europén, som är berättarjaget, samtidigt som det är Chuck Ramkinsson som för handlingen vidare. Ramkinsson får representera den medryckande visionen, utan att riktigt tas på allvar. Ramkinsson är svart, spontan, ohämmad, en naiv och oförstörd drömmare. Ramkinssons visioner dokumenteras av van Broeck, den vite lågmälda tänkaren och realisten. Så återupprättas den klassiska dikotomin mellan vilden och civilisatören.

Zadie Smiths kritik har fog för sig. Den innebär också att drömmen om cricket som räddaren i nöden förfaller till ett berättartekniskt grepp. *Nederland* är en skickligt iscensatt roman, men också lite feg. En riktigt modig författare hade vågat fullfölja en galen dröm utan kompromisser och rationaliserande distans.

IV.

Malmö har två lag i SCF (Swedish Cricket Federation), Malmö Cricket Club och Malmöhus CC. Spelarnas namn och bilderna på lagens hemsidor vittnar om bakgrunder lika varierande som Hans van der Broecks och Chuck Ramkinssons lagkamraters.

Att denna lilla stad i Europas utkant kan uppbringa två cricketlag är fascinerande, men efter att ha läst *Nederland* känns det helt logiskt. Malmö är landets kreativa centrum. En industristad på väg mot en ny identitet, stor inflyttning och en galopperande bostadsmarknad. Otaliga etniska grupper sätter sin prägel på olika delar av staden. Malmö är helt enkelt Sveriges New York. Och cricketen är här för att rädda oss - eller?

[1] Brian Stoddart, *Sport, Culture and History: Region, Nation and Globe*

[2] <http://www.nybooks.com/articles/archives/2008/nov/20/two-paths-for-the-novel/>.

 Kjøp boken fra [Capris.no](https://www.capris.no)

 Sammenlign priser på bogen hos [Pensum.dk](https://www.pensum.dk)

 Buy this book from [Amazon.co.uk](https://www.amazon.co.uk)

 Buy this book from [Amazon.com](https://www.amazon.com)